

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

18 An confiscatio obliget delinquentem? cui bona sunt ipso iure
confiscata, ea fisco tradere ante sententiam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

Præto dubitandi an manumittere possit delinquentem, fuit, quia dominus est ante damnationem Ratio vero decidendi; & de- cilio ipsa negans posse manumittere ante condemnationem...

Secundo probatur hæc sententia, quia delinquentis commif- sio delicti, & ante sententiam non tenetur se bonis priuare, &...

Tertio, quia ex vi criminis læsæ maiestatis solum habetur bona confiscata esse à die commissi delicti, sed inde non infer- tur delinquentem amittere dominium, solum inferitur ab...

Verum, vt rectè Suar. disp. 22. sect. 3. num. 6. notauit ille- lio inter hæc sententias potius de nomine, quam de re...

Quæ conuicti rem esse obligatam fisco, & in ea habere dominium directum, vt possit lata sententia à die commissi...

Quarta probat bona illa esse fisco addicta, id est, obligata, quod compati potest cum dominio vtili possidentis...

PUNCTUM XVIII.

An confiscatio obliget delinquentem, cui bona sunt ipso iure confiscata: ea fisco tradere ante sententiam.

- 1. Agraman aliqui.
2. Probabilis est oppositum.
3. Limitant aliqui, cum delictum occultum est, sed non approbatur limitatio.
4. Sed ad minus requiritur sententia declaratoria criminis.
5. Illa potest non potest delinquentem bona occultare.
6. Non tamen tenetur ea fisco offerre secundum communem sententiam, quæ tamen difficultatem habet.
7. Quid si reus in alio iudicio impeditur sententiam declaratoriam videtur obligatus.
8. Probabilis est oppositum.
9. Quid dicendum de procuratore, iudice, aliisque ministris.
10. Fed. de Castro Sum. Mor. Pars I.

instituta, an sine obligati satisfacere fisco, cum malitiosè confiscationem omittunt.

Plures ex Doctoribus, qui concedunt delinquentem absolute priuatum esse dominio suorum bonorum à die commissi delicti, affirmant obligatum esse delinquentem ea fisco tradere, eo ipso quo delictum committit...

Verum dicendum est cum probabiliori, communitioreque sententia, hanc obligationem non esse delinquenti imponendam. Primo, quia licet Princeps in vno, vel alio casu possit obligare delinquentem, vt in seipsum poenam grauem, & acerbam exequatur...

Limitant autem aliqui conclusionem, vt intelligatur, cum delictum occultum est, tunc enim affirmant non teneri delinquentem se bonis spoliare, inquam esset occasio se pro- dendi secus si notorium sit, quia tunc cessat ratio ob quam sen- tentia requiritur, quæ est, vt delicto constet, & nulla deus occasio vexandi innocentem sic Castro lib. 2. de lege penali, c. 10...

Quia lex confiscans bona aequè de delictis publicis, ac occultis loquitur, neque viliam distinctionem facit. Ergo si efficaciam non habet aduersus delinquentem secretò, vt illum obliget se bonis spoliare: neque etiam habebit efficaciam aduersus delinquentem publicè. Adde sententiam non requiri, vt populo de delicto constet, quia populus non obligatur hæretici bona fisco deserere, neque etiam requiritur, vt ipsi delinquenti constet de sito delicto; cum satis sua conscientia, quæ falli non potest, ei reddat clarissimum. Requiritur ergo sententia, vt pena imposta per legem applicetur, & quasi executioni mandetur, audito delincente, & eius defensionibus examinatis. Quare etiam crimen in iudicio confessus fuerit delinquentis, adhuc non est obligatus se bonis spoliare, neque fisco potest ab illo ea eripere, quia illa confessio solum facit esse notorium delictum, non reum damnatum, & penam applicatam: quod non leuiter indicat l. vii. C. ad legem iuliam malest. ibi, vt conuicto reo memoria eius damnetur, & eius bona successibus eripiantur. Requiritur ergo esse reu conuictum, & damnatum vt eripi bona possint, & in e. cum secundum leges de hæreticis, in 6. cauetur non posse ante sententiam super crimine occupari bona delinquentis: & ita tradit Sanchez illo c. 22. n. 16. Fachin. l. 4. controuers. c. 35. sine. Hæc autem sententia in delictis, quæ confiscationem & penam trahunt ipso iure, sufficit, si sit declaratoria delicti, quia eo ipso est simul condemnatoria poenæ delicto annexæ, vt rectè expendit Sanchez lib. 2. c. 22. n. 27. Valq. 1. 2. disp. 170. c. 4. n. 14. Simancas de catholic. instit. tit. 9. n. 164. Quod si in aliqua lege dicatur non opus esse sententia declaratoria, vt quis bona sua amittat, sed eo ipso quo delinquit, absque alia declaratione censetur amisisse, vt dicitur in crimine sodomitico in hoc Castellæ regno, l. 1. tit. 21. lib. 8. reuoc. adhuc censet probabilis sententiam declaratoriam crimini requiri ob rationes in principio factas, quia aliàs esset obligatio nimis acerba, & rigorosa, & regulariter ultra humanas vires, & bono communi non expediens. Quare intel- ligenda

DE RE IURIS ALIQUA

ligenda est lex talis de sententia declaratoria pœna ita ut absque hac, sententia cœnascatur pœna incurra, non tamen absque aliqua sententia criminis declaratoria, sic Valq. *disp. 170. n. 2. n. 2. 4. c. 25.* Anton. Gom. *3. var. c. ult. n. 3.* Marten. *l. 5. re. cop. tit. 1. leg. 5. gloss. 1. n. 4.* ibi Azeved. *num. 1.* Sanch. pluribus exomans, *lib. 2. cap. 22. num. 20.* Neque obstat, si dicas, eo ipso, quo aliqua pœna imponitur ipso iure delicto, sufficit ut incurratur sententia declaratoria criminis, neque necessaria est sententia expressæ ad pœnam condemnans. Ergo si lex excludit declarationem, videtur hanc declarationem criminis exclusisse, non pœnæ declarationem, quæ per se, vt pote non necessaria, exclusiua est. Non, inquam, obstat, quia non est omnino certum non esse necessariam sententiam declaratoriam pœnæ, simul cum sententia declarante delictum, iuxta *l. Præses. C. de sentent. c. interlocut.* vbi definitiua sententia, quæ absolutioem, vel condemnationem non continet, pro iusta non habetur. Deinde concessio non esse necessariam sententiam expressæ declarantem pœnam, ut incurratur, adhuc lex potest illam excludere ad maiorem claritatem, & firmitatem, quod non est alienum ab stylo legum, vt tradit Couar. *lib. 2. var. c. 5. n. 9.*

4 Hinc fit ante hanc sententiam declaratoriam criminis neque teneri delinquentem etiam publicè bona offerre fisco, neque fisco ius ad bona occupare, quia non potest occupare bona, dum delinquens ea iure possidet *cap. in litteris. de restit. spolias.* dum non accedit hæc fœntentia, iure pœ fides delinquens. Ergo sic docet Simanc. *de catholice. institut. tit. 9. n. 175.* Mol. *tom. 1. disp. 95. in solut. ad 3.* Valq. *de leg. disp. 170. c. 4. n. 15.* Sanch. *cap. 22. num. 18.* Suar. *disp. 22. de fide. sect. 2. n. 6. circa finem;* cum hoc tamen stat, vt fisco ante sententiam bona tradat alicui custodienda, ne auferantur; hoc enim & fisco, & delinquenti vtile est, & notat Suar. ibi.

Difficultas ergo est, an accedente hac sententia declaratoria criminis teneatur delinquens bona fisco offerre?

5 Qua in re ferè omnes consentiunt non posse tunc delinquentem executioni sententiæ resistere, quia esset resistere executioni iustæ, & debita post sententiam. Vnde non poterit bona ex proposito occultare, & alij obseruanda tradere, ne fisco illa occupare possit, quia hæc est positua resistentia, sic Bannes *2. 2. quest. 6. 2. art. 3. dub. 2.* Aragon. *ibi. col. 2.* Sanchez *lib. 2. cap. 22. num. 11.* Bonacina *disp. 3. de contrait. quest. 8. punct. ult. §. 3. num. 5.* Secundo, si edictis, vel alio modo è iudice rogetur de bonis, quæ habet, & fisco iam applicata sunt, debet manifestare. Quod si ab hac manifestatione abstinere, executioni sententiæ resistere resistit, & contra iustitiam aduersus fisco peccat, & restituere obligatur. Quia fisco ratione dominij acquisiti in delinquentis bona ius habet obligandi delinquentem, vt veritatem interrogatus manifestet: sic Bannes, Aragon. Bonac. Sanch. *sup.* & Azor. *tom. 1. lib. 5. c. 8. q. 4. c. 10. 3. lib. 4. c. 6. q. 9.* Quod dico de delinquente, idem dicendum est de illius hæredes, & possessore, apud quos talia bona delinquentis condemnati existunt. sic Azor. *illo c. 8. q. 4.* Sanch. *n. 12. c. 13.* quia semper bona transeunt cum illo onere, & obligatione ad fisco.

6 Verùm si delinquens condemnatus (& à fortiori eius successor) bona occupanda à fisco non occultet interrogatus, neque resistat, si auferantur, sed potius paratus sit ea petita offerre, communis sententia tenet satisfacere obligationi, neque debere ea fisco offerre, quia sententia non obligat delinquentem, vt ea bona fisco tradat, sed ius tribuit fisco ea capiendi, quia esset durissima obligatio delinquentem executorem suæ pœnæ constituere, sic Couar. *4. decret. 2. p. cap. 6. §. 8. n. 10. c. 10. 2.* Simanc. *tit. 9. num. 184.* Azor. *tom. 1. lib. 5. cap. 8. quest. 4.* Mol. *tom. 1. disp. 66. vers. addit. c. disp. 95. vers. ad 2.* Sanch. *illo cap. 22. n. 8.* Bonac. *disp. 3. q. 8. p. ult. §. n. 5.* Suar. *de fide. disp. 22. sect. 2. sine. Farinac. quest. 19. num. 23.* & alij apud ipsos. Limitant autem Couar. Simanc. Mol. Sanch. & alij, nisi index expressè ad solutionem condemnaret, quod in confiscatione omnium bonorum, vel partis illorum nunquam fit. Cæterum hæc communis resolutio mihi difficultatem ingerit. Nam facta condemnatione iam delinquens nullam ius habet in illis bonis confiscatis, sed totum ius transfatum occupat. Ergo quamvis fisco non petat, non poterit delinquens ea retinere, & multo minus alienare, aut in proprios vtus consumere, quia hæc est propria actio dominij, & possessionis, à qua iam per sententiam spoliatus est: sic docuit Cordub. *in suis quest. lib. 1. q. 36. notab. 2.* & fauer Valq. *de legib. disp. 172. cap. 2. num. 11.* Neque obuidet fit obligari delinquentem ad rem unius arduam, & difficilem; tum quia declarato delicto, & lata sententia non est nimis acerbum de ferre delinquentem sua bona fisco. Tum quia non est necessarium, vt deferat, sufficit, si manifestet bona, quæ habet, vt possit fisco ea occupare. Quod si facta manifestatione fisco negligens fuerit in illorum bonorum occupatione; iam tunc censetur ex voluntate fisci delinquentis possidere: quæ voluntas ante manifestationem præsumi non potest.

7 Sed quid dicendum, si reus interrogatus de delicto, quod reuera commisit, negat contra iuris ordinem veritatem, aut falsis testibus innocentiam probat, aut futili appellatione iudicium subrepti fugit; & obinde neque damnatur, neque fisco eius

bona occupat, an teneatur fisco restituere emolumentum, quod posita sententia percepit? Ratio dubitandi est, quia licet fisco non habeat ius occupandi delinquentis bona nisi posita sententia declaratoria criminis: at videtur habere ius ne hæc occupatio mendacis impediatur, sicuti nullus habet ius, vt tu ei legatum aliquod gratiosum in testamento relinquas, eive donationem facias, beneficium conferas: at habet ius, ne ab aliquo vi, fraude, aut fallacia impediatur id facere, quod si aliquis te impedit, ipse tenetur emolumentum, quod inde sperabas, restituere. Et confirmo, si querentem beneficium, quod consequi poterat solitudine sua, diuertas ab illius confiscatione mendacio, nemini est dubium te esse obligatum restituere emolumentum obtenturum. At falsis testibus & mendacio diuerteris fisco querentem consequi tua bona, ne consequatur. Ergo tenetur reparare: & ita docet Caito *de lege pœnali lib. 2. c. 11. §. ex his.* Molin. *tom. 1. de inst. disp. 95. vers. duo sunt.* Sotus *lib. 1. de iust. q. 6. a. 6. ante §. concl. & est satis probabilis sententia.*

8 Nihilominus probabilior sententia, & communior est, quæ eximi reus ab hac obligatione; sic multis rebus docet Sanch. *lib. 10. de matrim. disp. 8. n. 14. c. lib. 2. in Decal. cap. 22. num. 22.* Valq. *1. 2. disp. 175. cap. 2. num. 13. c. 14.* Lethus *lib. 2. cap. 3. dub. 8. n. 50. c. 56.* Reginald. *lib. 2. 4. num. 145.* Bonac. *disp. 10. in 8. Deculogi præcepto, q. 3. p. 2. n. 23. c. disp. 3. de contrait. quest. 8. p. ult. §. 3. ad finem 6. & alij apud ipsos. Motuor, quia fisco non habet ius ad obligandum reum, vt veritatem fateatur; ea enim obligatio solum ex iudicio, iustitiæque legali prouenit. Ergo cum veritatem occultat reus, & fallaciis vitur, non aduersus fisco delinquit, sed aduersus iudicium, iustitiæque legale. Ergo ad nullam restitutionem, compensationemque fisco tenetur. Et confirmo: si fisco ad penam corporalem infundendam reo procederet, ipseque reus veritatem negaret, non ob inde aduersus fisco, sed aduersus iudicium publicum delinqueret. Ergo similiter, cum ad pecuniam pecuniariam proceditur. Et ratio omnium est, quia iudicium publicum per se institutum est ad puniendam delicta, & mala præcauenda in republica, non ad ditandos auctores. Ergo negatio veritatis, & fallentia facti in iudicio, non aduersus auctores directe procedit, sed aduersus ipsum iudicium, ac proinde nulla est obligatio compensandi.*

9 Secus verò dicendum esset de procuratore fisci, si omitteret delinquentem accusare, cum se tenet scribit, sciens facta accusatione, & condemnatione sequuta bona illius delinquentis esse fisco occupatum, quia huiusmodi procurator fisci ea conditione à republica constitutus est, vt veritatem fisci procurer, delicta facta in iudicio deferat, vt punia fisco emolumentum afferant: quare si negligens fuerit, videtur ad restitutionem esse obligatus. Iudices autem, & alij ministri iustitiæ, etiam negligentes sint in deferendis in iudicium puniendisque peccatis, non videntur ad restitutionem fisco obligati esse, quia non ad ditandum fisco, eivse veritatem querendam instituti sunt à republica, sed ad purgandum illam à vitio, & in pace conseruandum. At si iam delicta in iudicio essent delata, & à ficali, vel à quolibet alio, cui pœna esset applicanda, peteret sententia, ipseque index negligens sit in illa ferenda, & pœna applicanda, abique dubio credo obligatum esse emolumentum obtenturum compensare. Quia ex iustitia commutativa obligatus est index in iudicio reddere pœntentis ius suum: at ius habet petens pœnam, vt sibi per sententiam applicetur. Ergo si negat, iniustitiam aduersus pœntentem committit, & non solum aduersus iudicium publicum: & hæc omnia docet Valq. *1. 2. disp. 175. cap. 1. à num. 9. vsque in finem.*

PUNCTVM XIX.

An confiscatio ipso iure à delicto imposita impediat, ne delinquens alienare sua bona possit, & faciat, vt fisco ea sic alienata possit recuperare.

- 1 Probatur delinquentem impediatum esse alienare.
- 2 Contrarium est probabilius.
- 3 Satis est fundam. num. 1. adducto.
- 4 Non sunt alienationes ita validae, quin fisco eas reuocare possit.
- 5 Excepit nisi possessores prescripserint.
- 6 Tempus ad prescriptionem in crimine hæresis quadragesimum est.
- 7 Limitatur ab aliquibus, nisi fisco regis sint applicata, quæ tunc quinquennium sufficere dicunt. Non admittitur limitatio.
- 8 Secundum limitant, vt prescriptio procedat post mortem delinquentis, sed in eius vita. Non videtur approbanda limitatio in rigore.
- 9 Notanda sunt aliquot conditiones, quas prescribentes habere debet, vt illis faueat prescriptio.
- 10 In aliis criminibus ab hæresi non prescribitur minor tempore, quam vicefimo.
- 11 Fisco non potest petere bona à tertio possessore in ipsius fraudem alienata, nisi infra annum vitalem.